

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 404/13</i>
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	<i>SSA Roman Skrzypek</i>
	Sędziowie:	<i>SSA Alicja Podczaska (spr.)</i> <i>SSA Ewa Madera</i>
	Protokolant	st.sekr.sądowy M. Piekielek

po rozpoznaniu w dniu *17 lipca 2013 r.*

na rozprawie

sprawy z wniosku *S. A.*

przeciwko *Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.*

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału

w R.

od wyroku *Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu*

z dnia *7 lutego 2013 r.* sygn. akt *III U 707/12*

I. o d d a l a apelację,

II. z a s ą d z a od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz wnioskodawcy S. A. kwotę 120 zł

(sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 kwietnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t. jedn. Dz. U. 2009 nr 153 poz. 1227) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) odmówił prawa do emerytury S. A., ponieważ nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych oraz ogólnego stażu ubezpieczeniowego 25 lat, a jedynie 21 lat i 6 miesięcy.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie uwzględnił zatrudnienia w (...) od 7.03.1977 r. do 28.02.1992 r. na stanowisku: galwanizer, szlifierz.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca domagał się jej zmiany, wskazując że spełnia wszystkie warunki konieczne do otrzymania wcześniejszej emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc, że dokumentacja pracownicza nie pozwala na ustalenie, że wnioskodawca pracował w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wyrokiem z dnia 7 lutego 2013 r., sygn. akt III U 707/12 Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, począwszy od 24 marca 2012 r.

Sąd ustalił przebieg zatrudnienia S. A., ur. (...) W spornym okresie od 7.03.1975 r. do 31.03.1993 r. wnioskodawca był zatrudniony w(...) jako galwanizer i szlifierz. Wnioskodawca otrzymał świadectwo pracy w warunkach szczególnych z dnia 6.06.2012 r., stwierdzające że w okresach: od 7.03.1975 r. do 31.11.1992 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w hartowniach i wytrawialniach, prace ocynkowaczy, kadmowaczy oraz galwanizerów i szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne na stanowisku galwanizera, wymienionym w wykazie A, dział III, poz. 76 pkt. 2 oraz na stanowisku szlifierz, krajacz metali tarczą ścierną, wymienionym w wykazie A, dział III, poz. 78 pkt. 6 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985 r. Jako galwanizer wnioskodawca zajmował się pokrywaniem detali metalowych powłokami antykorozyjnymi, a jako szlifierz szlifowaniem żelazek.

Czyniąc ustalenia odnośnie okresu od 24.03.1968 r. do 6.03.1975 r., Sąd ustalił, że wnioskodawca pracował w ogólnotowarowym gospodarstwie rolnym matki, o powierzchni 3 ha, położonym w miejscowości K., zajmując się wszystkimi pracami przy uprawach i obrzędku zwierząt. Powyższy okres, z wyłączeniem służby wojskowej i okresów zatrudnienia poza rolnictwem podlega zaliczeniu do ogólnego stażu pracy w wymiarze 3 lat, 5 miesięcy i 29 dni. Zdaniem Sądu wnioskodawca ma też wymagany staż pracy w warunkach szczególnych, z wyłączeniem okresów urlopów bezpłatnych, 16 lat, 7 miesięcy i 22 dni, gdyż wykonywał prace wymienione w wykazie A rozporządzenia RM z 7.02.1983 r., w dziale III pod pozycją 76 i pod pozycją 78. Dlatego też w dacie ukończenia 60 roku życia, odwołujący spełnił wszystkie warunki niezbędne do przyznania prawa do świadczenia.

W apelacji od powyższego wyroku organ rentowy wniósł o jego zmianę i oddalenie odwołania, zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 w zw. z art. 217 § 1 oraz art. 227 kpc, poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, poprzez dokonanie jej jedynie w oparciu o zeznania świadków; naruszenie prawa materialnego: tj. art. 10 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 6 pkt. 2 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, poprzez uwzględnienie okresu pracy w gospodarstwie rolnym jako domownika rolnika od 24.03.1968 r. do 6.03.1975 r., pomimo, iż fakt ten nie został udowodniony, a jedynie uprawdopodobniony zeznaniami świadków, a dalej także art. 184 w zw. z art. 32 ustawy emerytalnej w powiązaniu z § 2 pkt. 1 i § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., poprzez przyjęcie, że wnioskodawca spełnia warunki do emerytury.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu, ponieważ zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu jest trafny i nie narusza prawa.

Przedmiotem sporu w sprawie była ocena uprawnienia S. A. do emerytury w obniżonym wieku, a to w związku z zatrudnieniem w szczególnych warunkach, na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2009 nr 153 poz. 1227), a w szczególności spełnienie przez wnioskodawcę warunku posiadania stażu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji, który przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe, a zebrane dowody ocenił, nie naruszając zasady swobodnej oceny dowodów, wyrażonej w art. 233 kpc. Zeznania świadków oraz dowody z dokumentów wskazują, że wnioskodawca wykonywał prace w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze. Nie może się ostać zarzut organu rentowego, że wykonywanie pracy na dwóch stanowiskach, przy czynnościach wymienionych w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia RM z 7.02.1983 r. uniemożliwia zaliczenie okresu zatrudnienia do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Pracownik, który u jednego pracodawcy w tym samym czasie (okresie) wykonywał różne rodzaje pracy w szczególnych warunkach (wymienione w załączniku do rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - wykaz A), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie powinien być pozbawiony uprawnienia do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach wymaganego do emerytury na podstawie art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (tak: wyrok SN z dnia 27 stycznia 2012 r. II UK 103/11, Lex 1130388).

Zgodzić należy się również z Sądem I instancji, że wnioskodawca posiada wymagany ogólny staż ubezpieczeniowy, po zaliczeniu do niego pracy w charakterze domownika w gospodarstwie rolnym matki. W postępowaniu apelacyjnym wnioskodawca przedstawił zaświadczenie (...) w M., potwierdzające fakt zameldowania w gospodarstwie rolnym matki Z. A. w K., od (...) oraz zaświadczenie (...) z dn. 9.03.2010 r. potwierdzające fakt posiadania gospodarstwa rolnego przez matkę wnioskodawcy. Powyższe dokumenty wraz z zeznaniami świadków pozwalają na przyjęcie, że wnioskodawca wykazał przesłanki uznania za domownika rolnika w rozumieniu art. 6 pkt. 2 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W tym miejscu zauważyć należy, że dla uznania pracy domownika w gospodarstwie rolnym za stałą wystarczające jest wykonywanie w jej przebiegu wszystkich zabiegów agrotechnicznych związanych z prowadzoną produkcją w rozmiarze dyktowanym potrzebami i terminami tych prac. Dodać należy, że charakter pracy domownika w gospodarstwie rolnym nie może być utożsamiany z charakterem pracy rolnika w takim gospodarstwie. Domownik nie prowadzi bowiem zawodowej działalności rolniczej na własny rachunek, lecz wyłącznie pomaga rolnikowi w prowadzeniu takiej działalności, zatem nie musi on pracować w takim samym wymiarze godzinowym, jak rolnik.

Zaliczenie okresów pracy wnioskodawcy po ukończeniu 16 – go roku życia (tj. po dniu 24.03.1968 r.), przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r., w przypadku wnioskodawcy przed dn. 8.12.1977 r., kiedy to wykazał, że w tym czasie mieszkał wraz z matką Z. A. w K. i w okresach poza służbą wojskową i krótkimi okresami zatrudnienia, wykonywał w jej gospodarstwie rolnym wszystkie niezbędne prace, w wymiarze co najmniej 4 godziny dziennie, winno nastąpić na podstawie art. 10 ust. 1 pkt. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zakresie niezbędnym do uzupełnienia 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Konkludując, stwierdzić należy, że Sąd pierwszej instancji przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe w sprawie i prawidłowo ocenił, że wnioskodawca spełnia wszystkie warunki do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku, zgodnie z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

Mając na uwadze powyższe orzeczono, jak w punkcie I sentencji na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w punkcie II na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, przy uwzględnieniu taryfowych stawek tego wynagrodzenia przewidzianych w § 13 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz. U. 2013 nr 461).